

ВІРА В БОГА – ЦЕ ВЕЛИКА СИЛА

Уривок з розповіді «На шляху навернення»

Ананевич Наталя

Коли я почала в Греції ходити до місцевої церкви Івана Хрестителя, то зустріла дуже багато перешкод. Всі одразу почали мене учить та наставляти, що до церкви ходять лише ті, що мають слабу віру, а люди, які вірять в Бога, вірять собі в душі і не мають потреби йти й слухати Св. Літургію. Я пояснюю, що до церкви йду наче в гості до Господа нашого, добре, коли людина молиться вдома, але чи не є краще, якщо ми підемо в Божий дім, відвідаємо нашого Бога. Чи не є добре, коли ми побуваємо на гостині Божій і причастимось Його Святими Дарами? На Службі Божій стільки ласк спливає на людину, то чому ж не піти до церкви? Навіть одна людина з сім'ї, котра пішла до церкви, Божу благодать принесе додому і вона розійдеться на всіх членів сім'ї, невже це мало? Часто чую: "Ой, у мене один той день вихідний, так хочеться відпочити, побути з сім'єю, поспати подовше". Я вірю, сама часто шукала собі такі ви-

правдання, але, повірте мені, так як ви відпочинете душею в церкві, так ви ніде не відчуєте такого душевного спокою. Коли ви підете всією сім'єю на Св. Літургію, тоді ви також будете з сім'єю, ви будете разом, більш того, який гарний і безцінний приклад подаєте дітям. Як же наші діти будуть ходити до церкви і вірити, якщо ми того не робимо?

В місцеву церкву, на жаль, ходить дуже мало людей, молодь дуже рідко приходить, а бабусь і дідусів можна на пальцях перерахувати. Я часто подумки вважала, що у нас в Україні люди більш віруючі, оскільки церкви відкриті кожен день. Можна піти на ранкову Службу Божу, а можна і на вечірню. І завжди прийдуть люди, щоб вислухати Св. Літургію. А тут, в Греції, відправляють Службу Божу лиш у неділю і у великі свята, а люди зовсім не ходять до церкви. Спочатку я так собі думала, а далі при розмові могла це і сказати,

що ось у нас, українці, дуже віруючий народ, у нас ходять часто до церкви, у нас сповідаються і причащаються, у нас діти ходять на катихизм, у нас у церквах багато молоді і дітей. Ось так зарозуміло я розповідала про нашу українську церкву і парафію в порівнянні з грецькою. Хтось заступався і ставав до дискусії, а хтось мовчав.

Бог просвітив мій розум одним випадком, після чого я більше не хвалюся, що ми, українці, більш віруючий народ від греків, так як зустріла дуже сильну віру в людях.

Минулого року перед Великоднем, в страсну середу, до нашої церкви Святої Катерини, котру на пожертви побудувала бабця мого чоловіка, прийшли гості. Про їх прихід мене попередив чоловіковий племінник. Так як перед святами є завжди багато роботи, то я щось робила на вулиці. Мене покликав племінник і сказав, щоб я приготувала ключі, бо до церкви йдуть дві жіночки. “Гаразд”, – відповіла я і продовжила свою роботу. Час минав, а тих жіночок все не було. Ми живемо за містом, до нашого будинку і до церкви веде окрема вуличка, від центральної дороги до нас приблизно 400 метрів. Час плинув, а тих жіночок все не було. “Заблудилися, чи що?” – подумала я іронічно. За якийсь час вони прийшли і погукали мене, щоб я відкрила церкву. Молода жіночка була високого росту і дуже гарна, приблизно років 25, а старша років під 60. Відчинила я церкву і пішла у своїх справах. Через 20 хвилин, старша жінка мене кличе, прийшла я з наміром, щоб закрити церкву. Але вона почала мене випитувати. А де є мій свекор? А коли повернеться з міста? А де свекруха і чи здорова вона? Чи при здоровому глузді? Хто я така?

Я чемно відповідала на запитання, але чим більше було запитань, тим більше я обурювалася цікавістю цієї жінки. Потім вона мені сказала, що хоче побачити свекруху та щоб я повела її до будинку. Я знов погодилася їй допомогти, але подумки почала нарікати на цю допитливу непрохану гостю і її незрозумілу поведінку.

Привела я їх до кімнати свекрухи, сама пішла знов у своїх справах. Ще й собі подумала: десь одні люди в такі дні до свят готуються, а інші собі розгулюють. За декілька хвилин я все-таки пішла до кімнати свекрухи, тому, що мені стало цікаво, що то за жіночки, чи бува не якісь далекі родичі. Почула я ось яку розмову. Свекруха зверталась до старшої жінки на ім'я «Васілікі». А пані Васілікі пояснювала, чого вона прийшла і в якому намірі. Прийшла вона разом з донькою, щоб подякувати Святій Катерині за ласку, яку вони просили в святої. А просили про те, щоб донька отримала державну роботу, бо всі знають, які важкі часи тепер в країні і йде велике скорочення. Донька отримала диплом вчителя, а роботи отримати не могла. Звернулися з проханням до Св. Катерини і по-

обіцяли, що якщо її приймуть на роботу, то першу зарплату принесуть в пожертву на церкву. Васілікі відкрила сумку і дістала гроші, які передала свекрусі. “Ось так..”, – подумала я. Ось чому пані Васілікі так про все у мене випитувала, тому що хотіла передати гроші, але мені не довіряла, тому, що мене перший раз бачила і навіть не знала, хто я така. Ми вийшли на вулицю та продовжили нашу розмову. Васілікі розповіла мені, як ще маленькою дівчинкою приходила до церкви Святої Катерини, як виросла біля бабці Елені, яка побудувала цю церкву, і та навчила її молитися, а найголовніше те, що передала їй ту велику віру, яку мала до Святої Катерини. Познайомила мене з донькою Катериною та й розповіла, що донька також чудо від Св. Катерини.

– А як це? – запитала я.

– А так, що я не могла мати дітей, так як об'їздила всіх лікарів і всі як один сказали мені, що дітей не можу мати, тому що у мене немає періоду овуляції, а значить вагітність для мене неможлива. У важкі хвилини я завжди зверталася до Св. Катерини за поміччю. Я навіть і чоловіка для себе просила в Св. Катерини. Я так і казала в молитві: “Свята Катерино, знайди мені такого чоловіка, щоб був добрий до мене, був хорошою людиною.” У мене найкращий чоловік на світі. А коли взнала про діагноз лікарів, то не втратила надії й з вірою звернулася до Св. Катерини, щоб випросила для мене ласку материнства у нашого Господа. Ось бачиш, яка в мене красуня донька і дуже добра дитина, я її Катериною назвала. Якби я розповіла про всі ласки, які мені дав Бог через посередництво Св. Катерини, то мені б і цілого дня не вистачило, щоб це переказати. Я живу в Афінах і в Захаро рідко приїжджаю, але пообіцяла Св. Катерині за те, що вона така добра до мене і за те, що допомагає моїй доньці, то я зробила ось яку пожертву, прийшла з Захаро до вас на колінах.

– Як на колінах? – запитую.

Вона піднімає штани до колін і я бачу як по нозі тече кров і побиті до крові коліна.

– Так ви з самого Захаро до нас прийшли на колінах?

– Так, – відповідає, – але ось на вашім повороті я вже не мала сил іти, так мені важко було, думала, що не встану та йти далі не зможу. Тоді донька мені каже: “Мамо, вставай, а далі я піду, бо ти геть втомилася”. Ось з повороту вже йшла Катерина на колінах, я спочатку засмутилась, що не дотримала своєї обіцянки та не змогла дійти до кінця, а далі подумала, що може так і на краще, хай донька також зробить якусь покуту. Я би так хотіла, щоб вона вірила в Божу силу так, як я вірю. Ми попрощалися. Вони поволі пішли, а я дивилась їм услід і не могла повірити, що пані Васілікі пройшла через все місто аж до нас на колінах, тому що шлях не маленький десь біля 3 км

дороги. Але мене більше здивувало те, що стільки треба мати покори і віри в Бога, щоб ось так йти на колінах в той час, як всі на тебе дивляться, їздять машини, люди ходять по своїх справах, а ти з похиленою головою йдеш і молишся. Це треба мати велику віру!

А ще в той час я собі пригадала, що свекор зробив ремонт в церкві й хотів помінати палас на новий, але дуже сумував, бо не вистачало йому грошей. Ось Свята Катерина і про те навіть подбала, – подумала я. За гроші, які пожертвувала пані Васілікі і донька Катерина ми купили нові килими і ними застелили нашу гарну церкву. Той випадок так вплинув на мене, що я вже більше ніколи навіть і не заїкалася, що у греків слаба віра.

Що мені подобається в Греції, це те, що діти кожен навчальний день перед заняттями моляться “Отче Наш”. Пам’ятаєте, як ми в радянські часи збиралися зранку і робили 10 хв. зарядку, так само й тут кожного ранку збираються дітки перед школою, але не для зарядки, а моляться разом з вчителями і директором. Директор школи починає молитву і всі дружно її промовляють.

У Греції є Свята Гора Афон, на цій горі тисячі монахів моляться за нас з вами, за всіх людей, за весь світ. Від цих молитов благодать розходить по всій Греції і доходить в кожний куточок нашої землі. Монашество і їх молитви зберігають весь наш світ. Це така велика сила, що це, мабуть, можуть пояснити лиш ті, хто молиться за нас усіх, хто жертвує своє життя в молитві за людський рід. Недавно мені моя сестра – монахиня Ліля передала книги про монаха Старця Паїсія, котрий також деякий час жив на Святій Горі і посвятив своє життя на служіння Богу і людям, помер зовсім недавно в 1994 році. Ось з цих книжок я пізнала про життя монахів, про їх подвижництво, про самотницький спосіб життя, про аскетизм. Старець Паїсій дає дуже корисні поради про духовне життя, щодо виховання дітей, щодо життя в шлюбі, про молитви і Святе Письмо, про духовну боротьбу, знамення часів, взагалі книжки дуже повчальні. Так багато я пізнала з них і про грецький християнський народ, Старець Паїсій був греком. Головне те, що Старець Паїсій так

просто і доступно пояснює про духовне життя, що все здається зрозумілим. В цих книжках, а їх 6 томів, є відповіді на всі питання, які можуть цікавити людину про церкву, про молитву, про подвиги, про пристрасті і чесноти, про смиренність і любов до ближнього. Я собі виписала декілька висловів Старця Паїсія, які мені припали до душі. Ось деякі з них.

“Живучи далеко від Солодкого Ісуса, ми п’ємо гірку чашу”.

“Святі тримають нас на руках”.

“Для того, щоб піти в Солодкий Рай, треба скуштувати в цьому житті багато гіркої і отримати на руки закордонний паспорт пройдених випробувань”.

“У нас багато претензій до священиків, але ж їх не на парашутах Бог з неба скинув. Вони люди з людськими недоліками”.

“Усі шукають спокою, але спокій приходить до нас зсередини”.

“Не вірте легко тому, що чуєте, тому що дехто говорить тільки те, що розуміє сам”.

“Байдужість до Бога призводить до байдужості до всього іншого”.

“Часто Благий Бог допускає добрим людям перейти через руки злих, щоб вони зібрали небесну винагороду”.

“Якщо людина довіряється Богові, то Бог не залишає її”.

“І в ім’я Боже ти не терпиш свого брата? А як тебе з усім тим, що ти чиниш, терпить Бог?”.

“Якщо людина терпить, то все стає на свої місця. Бог все влаштує”.

“Якщо ми бачимо людину, яка страждає від сильної душевної тривоги, прикrostі і смутку, незважаючи на те, що в неї є все, чого не забажає душа, – то треба знати, що в неї нема Бога”.

“Сьогодні ми живемо в часи Апокаліпсису, і не обов’язково бути пророком, щоб це зрозуміти. Все йде одне за одним. Ми не знаємо, що нас чекає, це видно з того стану, який панує у світі. Тому зараз, як ніколи нам потрібно сильніше опертися на молитву й поборотися зі злом молитвою. Це єдиний вихід”.

Безумовно, що кожний народ має святих заступників на небі, я живу в Греції та розповідаю про пізнане мною в цій країні завдяки Божій волі.

